

MILJØPOLITISK UTVALG (MPU)

Fylkeslagene i SV

ÅRSMØTEUTTALELSE OM Å TA VARE PÅ NATUREN OG GRØNNE KOMMUNER

Miljøpolitisk utvalg (MPU) i SV har starta arbeidet mot fylkestings- og kommunevalget 2027 med visjon om at **SV skal framstå med den beste miljøpolitikken i kommune- og fylkestingsvalgkampen 2027**. Skal vi lykkes med det, må arbeidet starte nå.

MPUs viktigste bidrag vil være SVs «miljø- og klimaskole» med internopplæring og «grønne kommuner» der vi kommer med innspill til programarbeidet. Disse tiltakene, samt tilbud om åpne webinar om blant annet Europeisk miljø- og klimapolitikk, gruvedrift på havbunn, energi og kraft, rovdyrpolitikk og marine arealplaner, kommer vi tilbake til. I denne omgang foreslår vi at fylkesårsmøtene vedtar en uttalelse om arbeidet med å ta vare på naturen og lanserer SVs plan for grønne kommuner.

Fylkene har en viktig rolle i å sette tema på dagsorden, være regional utviklingsaktør og samordne areal- og naturpolitikken. Aktiv areal- og naturforvaltningspolitikk gjør at vi kan ta vare på de viktigste naturområdene i fylket, styre utbygging til «grå arealer» og mindre viktige naturområder og unngå en bit for bit nedbygging.

MPU har utarbeida vedlagte utkast til uttalelse. Vi er fullstendig klar over at fylkene er ulike og har forskjellige utfordringer. Derfor oppfordrer vi til at dere tilpasser uttalelsen til egne utfordringer; føyer til viktige utfordringer og oppgaver i eget fylke, stryker det som ikke passer og endrer til en gjenkjennbar uttalelse for fylket. I mange fylker er det kontroversielle saker som planer om store hyttefelt, vindkraftanlegg, overdimensjonerte veganlegg, gruvedrift, som dere bør innarbeide i uttalelsen. MPU er opptatt av at grønne kommuner settes på dagsorden – dere kjenner eget fylke best og veit best hvordan det gjøres hos dere.

Alle fylker har nå en kontaktperson fra MPU i fylket – enten medlem i MPU fra fylket eller oppnevnt fra utvalget for de fylkene som ikke er representert i MPU. Ta gjerne kontakt med denne i arbeidet med å utarbeide endelig forslag til uttalelse, og for eventuell innledning eller hilsen. Lykke til!

Med vennlig hilsen for MPU
Gunnell Sandanger (leder) og Morten Dåsnes

SV vil ha grønne kommuner for å stanse naturkrisa

Kommunene har gjennom arealplanlegging en nøkkelrolle i forvaltning av norsk natur. SV lanserer derfor «grønne kommuner» i Fylkestings- og kommunevalgkampen 2027 for å stanse naturkrisa. Den satsinga starter vi nå. Også

fylkeskommunene har viktige oppgaver med å samordne innsatsen, sørge for helhetsløsninger og ikke «bit for bit» nedbygging, samt å gi kommunene nødvendige redskap og faglig støtte.

Naturkrisa er ikke ei hypotetisk krise som kanskje rammer oss en gang i framtida eller ei krise som handler om alle andre land enn Norge. Tvert imot. Naturkrisa er sammen med klimakrisa, ei eksistensiell krise som rammer oss her og nå. NRK-serien Oppsynsmannen og rapporten «Norge i rødt, hvitt og grått» var en vekker. Oppfølgeren «Europa fra grønt til grått» viste at det bygges ned 1,5 milliarder m² natur og matjord hvert år i Europa, og at Norge er det landet som bygger ned mest i forhold til folketallet. Oppdatert rødliste fra Artsdatabanken i november viser at av de 876 naturtypene som var vurdert, står 44 % (386) på rødlista. Nedbygginga av natur og matjord må stanse. Det har vi også forplikt oss til gjennom Naturavtalen. Vi trenger naturen for matproduksjon, som grunnlag for næringsliv og turisme og kilde til helse og trivsel.

SV vil innføre krav om arealregnskap nasjonalt, fylkesvis og for den enkelte kommune, og vi vil ha en rask kartlegging av «grå arealer». På den måten kan vi styre utbygging til allerede omdisponerte områder og til de minst verdifulle naturområdene. I mange tilfeller vil det kreve økt samarbeid på tvers av kommunegrensene, og SV vil på fylkesnivå være en pådriver og tilrettelegger for det. I tillegg må vi rydde opp i «gamle synder» og restaurere ødelagt og forringa natur. På denne måten kan vi nærme oss visjonen om arealnøytralitet.

Naturavtalen forutsetter at vi verner 30% av naturen. SV vil på fylkesnivå være en pådriver for at vi når det målet både ved å støtte eksisterende verneplaner og foreslå nye verneområder. Vi vil ha en bedre lovhjemmel til å ta vare på by- og tettstedsnære natur- og friluftslivsområder fordi de betyr så mye for folks helse og trivsel.

(fylkesnavn) SV vil: (denne lista er ment som eksempel der det enkelte fylkeslag kan plukke, omformulere og supplere med det mest aktuelle i fylket).

- Ta initiativ til felles opplegg for arealregnskap og stimulere alle kommunene i fylket til å ta det i bruk.
- Stimulere til økt interkommunalt samarbeid for å ta vare på verdifull natur og styre utbygging til «grå arealer» og de minst viktige naturområdene.
- Ta et særlig ansvar for å ivareta villreinen/villaksen/rovdyrene/... i fylket
- Ta initiativ til kystsoneplaner og marine arealplaner for å ivareta naturkvaliteter i sjø og kystområder og sikre befolkningen tilgang til strandsona
- Foreslå markagrenser, bynasjonalparker eller tilsvarende for varig avgrensing av viktige natur- og friluftslivsområder ved byene i fylket.
- Foreslå vern av nye områder i fylket med mål om at minst 30 % av naturen vernes.
- Stopp i dispensasjoner fra kommunene til utbygging i strandsona og 100-metersbeltet. Å overlate dette til Statsforvalter vil spare kommunene for tunge saksbehandleroppgaver.